

Krovininių transporto priemonių vairuotojų algos ir dienpinigiai Norvegijoje

Krovininių transporto priemonių vairuotojai Norvegijoje turi teisę į minimalią algą ir dienpinigius. Darbdaviai privalo užtikrinti šių teisių įgyvendinimą. Transporto paslaugų pirkėjas taip pat turi patikrinti vairuotojo algą ir dienpinigius.

Ši informacija skirta transporto paslaugų pirkėjams ir užsienio transporto įmonėms, teikiančioms kabotažo ar kombinuotojo transporto paslaugas Norvegijoje. Toliau rasite informacijos apie reikalavimus dėl minimalios vairuotojų algos ir dienpinigių bei kaip Norvegijos darbo inspekcija užtikrina šių reikalavimų laikymąsi.

Bendrasis reikalavimų dėl algos ir dienpinigių taikymas

Bendrasis kolektyvinių sutarčių taikymas, pagal kurį valdžios institucijos kai kuriose veiklos srityse taiko profesinių sąjungų sutartis kaip standartą visai veiklos sričiai, yra skirtas išvengti darbuotojų užsieniečių išnaudojimo ir konkurencijos iškraipymo.

Reglamentas dėl bendrojo kolektyvinių sutarčių taikymo (Bendrojo taikymo reglamentas) automobilių kelių transportui skirtas užtikrinti minimalų atlyginimą visiems darbuotojams, Norvegijoje gabenantiems krovinius didesnės nei 3,5 tonos bendrosios masės transporto priemonėmis. Jis taip pat taikomas užsienio įmonėms, transporto paslaugas Norvegijoje teikiančioms kabotažo ar kombinuotojo transporto pavidalu. Tarptautiniam transportui reglamentas netaikomas.

Vairuotojų, gabenančių krovinius Norvegijoje, darbdaviai privalo užtikrinti, kad jų darbuotojai:

- gautų atitinkamą minimalią algą;
- jų kelionės ir pragyvenimo išlaidos būtų dengiamos išmokant 1/3 dienpinigių normos už 8 valandas, jei planuojama nakvynė.

Atnaujintą informaciją apie minimalią algą žr.

> www.arbeidstilsynet.no/minimumwage

Planuojama nakvyne vadinami atvejai, kai vairuotojai dėl nurodymų arba paisydami reikalavimų dėl poilsio laiko, nustatytų *forskrift om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS* („Reglamente dėl kelių transporto vairavimo ir poilsio laiko EEE“) (šiuo metu pasiekiamas tik Norvegų kalba), turi nakvoti ne namie. Dienpinigiai turi būti išmokami pagal Norvegijos valdžios institucijų patvirtintą neapmokestinamą kelionpinigių ir dienpinigių normą.

> www.altinn.no/en/start-and-run-business/working-conditions/pay/travel-expenses/

Kaip skaičiuoti algas

Algos mokamos pagal vairuotojų darbo valandas. Norvegijoje taikomos atskiros taisyklės dėl darbo valandų. Darbo valandos apibrėžtos *forskrift om arbeidstid for sjåfører og andre innenfor vegtransport (FATS)* („Reglamente dėl automobilių kelių transporto priemonių vairuotojų, kitų darbuotojų ir pan. darbo valandų“). Krovinius gabenantiems darbuotojams, kuriems netaikomas FATS, atlyginimas skaičiuojamas pagal faktines darbo valandas, kaip apibrėžta Darbo aplinkos įstatymo 10 skyriuje.

Atlyginimas už darbą laikomas alga. Išlaidų, pvz., kelionės, pragyvenimo ir apsisojimo, kompensacijos nelaikomos minimalios algos dalimi, jas prie standartinės algos reikia išmokėti papildomai.

Reglamentų išimtys

Reglamentai netaikomi, kai darbdavys gali pagrįsti, kad darbuotojas pagal sutartį arba šalies įstatymus, kurie taikomi darbo santykiams, apskritai gauna geresnę algą ir darbo sąlygas. Nuostata dėl išimčių skirta atvejams, kai vairuotojai už atliktą darbą gauna kitokio pavidalo atlyginimą, pvz., komisinius arba priemoką. Kad išimtis būtų taikoma, atlyginimas turi apimti prekes arba paslaugas, kurios paprastai laikomos algos dalimi ir įeina skaičiuojant atostoginius, mokesčius ar nacionalinio draudimo išmokas.

Darbo sąlygos apskritai turi atitikti reglamentus. Atlyginimas ir darbo sąlygos gali nukrypti nuo vieno ar kelių reglamentų punktų, bet apskritai turi būti ne blogesni arba būti geresni. Pvz., valandinis atlyginimo tarifas gali būti kiek mažesnis nei minimalus reglamentuose numatytas tarifas, bet tokiu atveju laikoma, kad darbuotojas gaus kitokio pavidalo atlyginimą, susietą su atliktu darbu. Mažesnio valandinio atlyginimo tarifo negalima kompensuoti padengiant išlaidas.

Užsienio įmonėms taikomi reikalavimai dėl dokumentacijos

Jei jūsų įmonė komandiruoja vairuotojus dirbti gabenant krovinius Norvegijoje (vykdant kabotažą arba kombinuotąjį transportavimą), turite pasirūpinti, kad transporto priemonėje būtų toliau išvardyti dokumentai:

- Galiojanti vairuotojo darbo sutartis.
- Algalapis, kuriame nurodytas algos skaičiavimo būdas pastarajam laikotarpiui, kuriuo buvo atliekamas kabotažas arba kombinuotasis transportavimas. Ankstesnio laikotarpio algalapis būtinas ir tada, kai vairuotojas anksčiau neatliko šio tipo transportavimo.
- Vairuotojo darbo valandų žurnalas. Šiame žurnale turi būti nurodytos darbo valandos už tą patį

laikotarpį, kurio algalapiai pateikiami. Visada turi būti pasiekiamas praėjusio mėnesio darbo valandų žurnalas.

- **Bet kokios sutartys dėl vairuotojo darbo valandų vidurkio skaičiavimo.**

Labai svarbu, kad šie dokumentai būtų norvegų, švedų, danų arba anglų kalba, spausdintu arba elektroniniu pavidalu. Jei transporto priemonėje šių dokumentų nėra, Norvegijos darbo inspekcija gali skirti baudą.

Darbo inspekcijos taikomos reikalavimų įgyvendinimo priemonės

Užsienio vežėjų patikra

Norvegijos darbo inspekcija kartu su Norvegijos viešųjų kelių administracija vykdys patikrą keliuose. Sustabdytų vairuotojų bus prašoma pateikti dokumentus, rodančius, kad jie gauna tinkamo tarifo algas ir dienpinigius už tą savo darbo dalį, kuri atliekama Norvegijoje.

Tolesni Darbo inspekcijos patikros veiksmai priklauso nuo to, kokius dokumentus vairuotojas gali pateikti per pradinę patikrą ir nuo to, kas nurodoma šiuose dokumentuose.

Jei vairuotojas gali patvirtinti, kad gauna tinkamo tarifo algą ir dienpinigius, patikra gali būti baigiama, pateikiant patikros ataskaitą vairuotojo darbdaviui.

Jei vairuotojas negali pateikti dokumentų, pagal kuriuos Darbo inspekcija galėtų patikrinti vairuotojo algą ir (arba) dienpinigius, Darbo inspekcija gali raštu paprašyti darbdavio pateikti reikiamus dokumentus.

Jei patvirtinamas reglamento pažeidimas, Darbo inspekcija gali pateikti įmonei nurodymą. Jei įtariamas ar patvirtinamas grubus reglamento pažeidimas, Darbo inspekcija gali skirti baudą už pažeidimus arba pranešti apie įmonę valdžios institucijoms. Pranešus apie įmonę valdžios institucijoms, gali būti skiriama bauda arba laisvės atėmimo bausmė iki vienerių metų, o jei yra ypatingų sunkinančių aplinkybių – iki trejų metų.

Informacija apie vairuotojus, komandiruotus į Norvegiją, Darbo inspekcija keičiasi su kitų valstybių prižiūrinčiosiomis institucijomis. Informacijos apie savo stebimas įmones, pvz., kad nustatytų savininkų tapatybę, Darbo inspekcija gali prašyti per tarptautines agentūras.

Vertindama mokamų atlyginimų dokumentaciją, Darbo inspekcija remsis patikros metu taikomu valiutos kursu.

Pirkėjo ir pagrindinio teikėjo patikros

Darbo inspekcija vykdys transporto paslaugų pirkėjų ir pagrindinių teikėjų patikras, siekdama nustatyti, ar jie laikosi reglamentų dėl pareigos atskleisti informaciją, pareigos užtikrinti laikymąsi ir teisės į patikrą. Viešojo sektoriaus pirkėjams taip pat taikoma *Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter* („Reglamentas dėl užmokesčio ir darbo sąlygų vyriausybinėse sutartyse“) (šiuo metu pasiekiamas tik norvegų kalba).

Pareiga atskleisti informaciją reiškia, kad transporto paslaugų pirkėjas sutartyje su teikėju privalo nurodyti, kad darbuotojui turi būti mokama pagal Bendrojo taikymo reglamentą. Teikėjams taikoma ta pati pareiga atskleisti informaciją, sudarant sutartis su subrangovais.

Pareiga užtikrinti laikymąsi įpareigoja pagrindinį teikėją įdiegti sistemas ir procedūras, skirtas stebėti, kaip teikėjai laikosi Bendrojo taikymo reglamento. Jie taip pat turi įdiegti procedūras tolesniam bet kokių reglamento pažeidimų stebėjimui. Jei teikėjas nesinaudoja subrangovų paslaugomis, laikymąsi privalo užtikrinti pirkėjas.

Pvz., pareigą užtikrinti laikymąsi galima įgyvendinti į sutartį įtraukiant nuostatą, kad teikėjo darbuotojai turi gauti ne mažesnę algą ir jiems turi būti užtikrintos ne blogesnės sąlygos, nei numatyta Bendrojo taikymo reglamente, ir kad tai turi būti patvirtinama dokumentais apie darbuotojų algas ir dienpinigius. Turi būti įgyvendinta procedūra arba sistema, užtikrinanti pareigą užtikrinti laikymąsi.

Svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad reglamentai nesuteikia pirkėjui ar pagrindiniam teikėjui teisės vykdyti teikėjo patikrą. Jie taip pat nesuteikia teisės taikyti baudų už Bendrojo taikymo reglamento nuostatų pažeidimus. Todėl pirkėjai ir pagrindiniai teikėjai turi nustatyti tokias teises konkrečiomis sudaromų sutarčių nuostatomis.

Atsakomybė už Bendrojo taikymo reglamento nustatytų algų, atlyginimo už viršvalandžius ir atostoginių nemokėjimą tenka teikėjams ir subrangovams kartu ir atskirai, žr. Bendrojo taikymo įstatymo 13 straipsnį. Pažeidus reglamentus Darbo inspekcija gali pateikti nurodymą, skirti baudas už pažeidimus arba pranešti apie įmonę valdžios institucijoms. Pirkėjas arba pagrindinis teikėjas taip pat gali būti persekiojami už bendrininkavimą pažeidžiant Bendrojo taikymo įstatymą.

Susiję reglamentai

- Forskrift om delvis allmenngjøring av tariffavtaler for godstransport på vei („Reglamentas dėl kolektyvinių sutarčių krovinių kelių transporto srityje bendrojo taikymo“) (šiuo metu pasiekiami tik norvegų kalba):
> www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/forskrift-om-delvis-allmenngjoring-av-tariffavtaler-for-godstransport-pa-vei
- Darbo aplinkos įstatymo 1–7 straipsnis:
> www.lovdato.no/NLE/lov/2005-06-17-62/section1-7
- Forskrift om utsendte arbeidstakere („Reglamentas dėl komandiruočių darbuotojų kers“) (šiuo metu pasiekiami tik norvegų kalba):
> www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/forskrift-om-utsendte-arbeidstakere
- Forskrift om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige kontrakter („Reglamentas dėl užmokesčio ir darbo sąlygų vyriausybines sutartyse“) (šiuo metu pasiekiami tik norvegų kalba) :
> www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/forskrift-om-arbeidsvilkar-i-off.-kontrakter
- Forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett („Reglamentas dėl pareigos atskleisti informaciją, pareigos užtikrinti laikymąsi ir teisės į patikrą“) (šiuo metu pasiekiamas tik norvegų kalba):
> www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/forskrift-om-informasjons--og-paseplikt-mv
- Forskrift om kjøre- og hviletid for vegtransport i EØS („Reglamentas dėl automobilių kelių transporto vairavimo ir poilsio laiko EEE“) (šiuo metu pasiekiamas tik Norvegų kalba):
> www.lovdato.no/forskrift/2007-07-02-877
- Forskrift om arbeidstid for sjåfører og andre innenfor vegtransport FATS. („Reglamentas dėl automobilių kelių transporto priemonių vairuotojų, kitų darbuotojų ir pan. darbo valandų“) (šiuo metu pasiekiamas tik norvegų kalba) :
> www.arbeidstilsynet.no/regelverk/forskrifter/forskrift-om-arbeidstid-innenfor-vegtransport
- Darbo aplinkos įstatymo 10 skyrius:
> www.lovdato.no/NLE/lov/2005-06-17-62/section10-1

Susijusios svetainės

- Informacija apie darbo komandiruotes Norvegijoje
> www.arbeidstilsynet.no/en/safety-and-health/posted-workers/
- Specialus puslapis apie minimalią algą
> www.arbeidstilsynet.no/minimumwage
- Patikros transporto sektoriuje:
> www.arbeidstilsynet.no/transport
- Pareiga užtikrinti laikymąsi:
> www.arbeidstilsynet.no/paseplikt

